

προσηκόντως; "Ας ἀναλύσωμεν τὴν ἔξηκονταεῖ τῶν ἡμέρων καὶ τῶν πεισθῆται τὸ πλεῖστον τοῦ βίου του διαπανάται ἐπὶ ματαίῳ.

Πρωτίστως ἀφαιροῦμεν τὰ 7 πρῶτα ἔτη τῆς παιδικῆς του ἡλικίας καθ' ἣ δὲ ἀνθρώπος δὲν δύναται νὰ ἔγκυψῃ εἰς ἑπταφελεῖς ἡ βιομηχανικάς ἐργασίας, μετά δὲ τὴν ἀφαίρεσιν ταύτην ἐκ τῶν 60 ἑτῶν, ὑπολείπονται εἰς χρησιμοποίησιν 53. Υπολογίζοντες 8 ὥρων ὅπεραν περιβαλλούμενης τὴν ἀφαιρέσωμεν ἔτερα 17 ἔτη καὶ 8 μῆνας, τὰ ἐποια κατὰ τὸ διάστημα τῶν 53 ἑτῶν διέρχεται τις εἰς τὴν κλίνην ἔξηπλωμένος, κοιμώμενος καὶ ὄντες πάντα τὰ τέλη της ψυχής την προθέτονται τὸν χρόνον, δὲν διαπανάται τις εἰς τὴν κλίνην ἔξηπλωμένος, καλλωπιζόμενος, ξυριζόμενος, τρεφόμενος, διασκεδάζων εἰς θέατρα καὶ ἐσπερίδας, περιπατῶν, ταξιδεύων καὶ ἀργολογῶν ἀναγκαζόμενα ν' ἀφαιρέσωμεν ἔτερα 15 ἔτη κατ' ἐλάχιστον ὅρον· ἐάν δὲ κατὰ μέσον ὅρον δεχθῶμεν, δὲν αἱ ἀσθένειαι, αἴτινες ιδίως κατὰ τὴν προθέτην γήικίαν εἰσὶ συχνότεραι καὶ διαρκέστεραι ἀπαιτοῦσι διαπάνην δύο τοιλάχιστον ὥρων καθ' ἔκαστην, διέφελομεν κατὰ τὸ διάστημα τῶν 53 ἑτῶν νὰ ἐκπέσωμεν, ἔτερα 4 ἔτη καὶ 5 μῆνας.

'Ἐκ τῶν 60 λοιπὸν ἑτῶν δὲ ἀνθρώπος, δὲν ὑπεθέσαμεν εὑρωτον καὶ φιλεργὸν καταγαλίσκει τὰ 44 ἔτη κοιμώμενος, ἐνδυόμενος, τρώγων, ἀσθενῶν, διμιλῶν, περιπατῶν κτλ. δὲν ὑπολείπονται δὲ ἀντῷ εἰμὴ ὡς ἔγγιστα 16 ἔτη καθ' ἣ δύναται ν' ἀσχοληθῇ χρησιμοποιῶν τὸν χρόνον. Καὶ δημος ἀν θέλῃ δὲ ἀνθρώπος καὶ κατὰ τὸ τοσοῦτον βραχὺν τῆς ἐνεργητικῆς αὐτοῦ ζωῆς διάστημα δύναται νὰ κατορθώσῃ τεράστια καὶ νὰ ἐπιλύσῃ διάφορα τοῦ βίου καὶ τῆς φύσεως μυστήρια, ἀρκεῖν ὃ δὲ θεοὶ καὶ ο ποιεῖν τὸν χρόνον ον, ἕπερ δηλοῖ νὰ ἐπωφεληθῇ καὶ ἐκμεταλλευθῇ τὸν χρόνον δεῖντως ἡ θεοὶ ο ποιεῖν τὸν χρόνον σημαίνει νὰ διαιρέσῃ τις τὸν φυσικῶς καὶ ηθικῶς ἀδιαιρέτον χρόνον ὅρθως καὶ καταλήγως μεταξὺ τῶν διαφόρων βιωτικῶν περιστάσεων καὶ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, οὕτως ὥστε καὶ τὰ διάφορα κωλύματα, ἀτινα εἰς τὸν ροῦν τοῦ βίου συναντᾶν νὰ ὑπερπηδήσῃ καὶ νὰ μὴ ἀφίνῃ οὐδεμίαν στιγμὴν τοῦ παρόντος ἀχρησιμοποίησιν κληροδοτῶν εἰς τὸ παρελθὸν ἵχνην ἐργασίας καὶ ἀφετῆσις ἀλλώς διλγωρῶν καὶ ἀναβάλλων τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ χρόνου παρασκευάζει ἑαυτῷ τὴν ὀλευθρίαν τύχην τοῦ Ἀρχία.

'Ο Ἀρχίας ἦτο τύραννος τῶν Θήρων καθ' οὓς συνώμοσάν τινες, ἵνα τὸν δολοφονήσωσι τὴν κατ' αὐτοῦ συνωμοσίαν ἐμάθε κατὰ τύχην εἰς τῶν φίλων του ἐν Ἀθήναις καὶ παρευθὺς πέμπει τῷ Ἀρχίᾳ δὲ ὑπηρέτου ἐπιστολὴν παραγγείλας τῷ κομιστῇ ἔπως καὶ προφορικῶς συστήσῃ τῷ Ἀρχίᾳ, ἵνα ἀναγνώσῃ ταύτην ἀμέσως· δὲ ὑπηρέτης ἐλθὼν εἰς Θήρας εὗρε τὸν Ἀρχίαν εἰς τὴν τράπεζαν συνδειπονῦντα καὶ συνδιασκεδάζοντα ἀμερίμνως μετὰ τῶν φίλων του· ἐγχειρίζεται αὐτῷ ἡ ἐπιστολὴ, ἀλλ' ὁ Ἀρχίας παρέρριψε ταύτην ὡς ἦτο ἐσφραγισμένη· τολμᾶ ὁ ὑπηρέτης, καθ' ἣν εἰχεν ἐντολήν, νὰ συστήσῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς

ὧς περιέχουσαν σπουδαίον τι, ἀλλ' ὁ Ἀρχίας βεβαρυμένην ἔχων τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν καρδίαν ἐκ τῆς κριπταλῆς καὶ μέθης ἀπαντᾷ εἰς τὸν ὑπηρέτην « λοιπόν, ἐξ αὔριον τὰ σπουδαῖα ». ἀλλ' ἡ αὔριον δὲν εὗρε τὸν ἀφρονα Ἀρχίαν ἐν τοῖς ζῶσι· διότι εἰσορμήσαντες οἱ συνωμόσται καὶ καταλαβόντες αὐτὸν καὶ τοὺς φίλους του ἀφυλάκτους καὶ ἀνικάνους εἰς ὑπεράσπισιν κατέσφαξαν αὐτούς.

Καὶ ἐνῷ πάντες οἱ σοφοὶ παραγγέλλουσιν ἐκ συμφώνου τὸ « χρέους φείδου », ἐν τούτοις ὥπ' ὀλιγίστων φυλάττεται τὸ παραγγελματικόν· ἔθεν δυγάμεθα νὰ ἐπαναλάδωμεν δι, δὲ ο Σενέκας ἔλεγε περὶ τῆς συγχρόνου αὐτῷ γενεᾶς « Μέρος μὲν τοῦ βίου ημῶν διαπανῶμεν μὴ πράττοντες τὸ ἀγαθόν, ἔτερον δὲ μέρος οὐδὲν πράττοντες καὶ τὸ δόλον σχεδόν, πράττοντες τὰ μὴ προσήκοντα ».

K. I. ΠΑΓΩΝΗΣ

"Ο ΑΕΤΙΔΕΥΣ"

"L' Angleterre prit l' Aigle et l' Autriche l' Aiglon"

V. II.

ΕΓΓΡΙΣΚΟΜΕΘΑ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1811. Τὴν πρωΐαν τῆς 21 Μαρτίου, δὲ λαὸς τῆς ἀθανάτου πόλεως τῶν Παρισίων εὑρίσκετο ἐν προφανεῖ συγκινήσει, οἵονεὶ ἐν μετεώρῳ, ἐνῷ ἡ δρειχάλκινος βροντὴ τοῦ τηλεσόλου ἀνήγγελε τὸν τοκετὸν τῆς σεπτῆς ἀνάσσης. Όρμητική καὶ ἀσφυκτιώσα ἀνθρώπωμάξα συνωθούμενη περὶ τὸν Κεραμεικὸν ἥριθμει ἐναγωνίως τὰς βολάς, ἀφίνουσα κραυγὴν χαρᾶς νὰ ἐκφύγῃ ἐκ τοῦ παλλομένου στήθους της, χαρᾶς προεγγιζούσσης φρενίτιδα, ὅτε γέ εἰκοστή δευτέρα βολὴ τοῦ βροντοφώνου γίγαντος τῶν Ἀποιλάχων, διεσάλπισεν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν γηραιὸν Εὐρώπην, διι τὸ δακνήστεφῆς τῆς χύνες Καϊσαρ, δὲρυκτήτωρ τῆς γῆς Κόρσες ἀπέκτα διάδοχον.... τὸν « Βασ.λέα τῆς Ρώμης ». Ἡ ἀνατολὴ τοῦ φερέπλιδος τούτου ἀστέρος, εὐφροσύνως ἐχαιρετίζει διπλὸν τῶν ἀπηγδηκότων λαῶν, καὶ γέ πρώτη ἀκτὶς ἀνεπτέρωσε τὰς περὶ εἰρήνης ἐπίδιας των.

Τέσσαρες ἔκτοτε παρῆλθον ἐνιαυτοί, τοῦ μὲν πατρὸς διελαύνοντος νικηφόρως ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν Εὐρώπην, τοῦ δὲ νεαροῦ πρίγκηπος αὐξανομένου καὶ διάγοντος τὸν συνήθη στερεότυπον βίον τῶν μελάντων σκηνηπούχων. Ή

μέχρι τούδε ὅμως πτερωτὴ θεά, ἔπαινε νὰ στέφη τὸ μέτα πον τοῦ κατακτητοῦ. Εἰς τὸ Waterloo, δὲ ἀγήτητος Ἀετὸς ἔλαβε τὸ ὕστατον καὶ καίριον πλῆγμα. Ὁ νικητὴς τοῦ Austerlitz καθηλώθη ὑπὸ τῆς ὑπούλου Ἀλβιώνος ως νέος «Προμηθεὺς δεσμώτης», ἐπὶ τυνος ἀπορρῶγος τοῦ Ἀτλαντικοῦ, δὲ δὲ Ἀετιδεύς, ἐστεργμένος πλέον τῆς πατρικῆς αἰγίδος, ἀνηρπάγη ἀνυπεράπειστος καὶ ἐνεκλείστη ὑπὸ τῆς μακραβελικῆς πολιτικῆς τοῦ Μέττερνιχ ἐν τῷ χρυσοστολίστῳ ἀνακτόρῳ τοῦ Schoenbrunn. Ἐκεῖ προώριστο δὲ τυχῆς «Ναπολέων δ II» δὲ κατὰ τὰς αἰγλήσσας ἡμέρας τῆς πατρικῆς δόξης μέλλων κοσμοκράτωρ θεωρούμενος, νὰ ἀποθάνῃ φθονῶν ἐν τῷ ἀνθεῖ τῆς ἡλικίας του, τὸν θάνατον τοῦ αἰχμαλώτου καὶ τοῦ ἔξορίστου.

Ποῖα ἄρα γε νὰ ἥσαν τὰ ὅνειρα, αἱ φιλοδοξίαι, αἱ ἐντυπώσεις ἐκ τῶν πατρικῶν ἄθλων, συνελόντι δὲ εἰπεῖν, ἡ ψυχολογικὴ κατάστασις τοῦ μεταφυτευθέντος τούτου αὐτοκρατορικοῦ βλαστοῦ ἐν τῇ αὐλῇ τῶν Ἀψδούργων; Ἰδοὺ προβλήματα παραμένοντα ἀλυτα παρὰ τὰς ἐνδελεχεῖς τῶν ἴστορικῶν μελέτας, καθιστῶντα τὴν ωχρὰν μορφὴν τοῦ δουκὸς de Reichstadt, τοῦ ἀδόξου Ἀετιδέως, αἰνιγματικὴν καὶ μυστηριώδην, ἵκανην νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον ποιητοῦ ως τὸν Rostand.

Ἐν τῇ πρώτῃ πράξει ἥτις ἔκτυλίσεται ἐν Βάδεν ἐν τῇ ἐπαύλει τῆς Μαρίας-Λουΐζης, δὲ ποιητὴς μᾶς παρουσιάζει τὸν Ἀετιδέα μελαγχολικὸν καὶ ρειμβώδη, οἵονεὶ κατειλημένον ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεων τῆς Ναπολεοντείου ἐποποιίας, καὶ ἀπαθῆ ἐν τῷ μέσῳ τῆς διασκεδαζούσης αὐλῆς. Συγνὴ λίαν ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἐκείνη καθ' ἥν ἡ κέμησσα Καμεράτα καὶ ἐνθουσιώδης βοναπαρτιστής μετημφιεσμένοι τῆς μὲν πρώτης εἰς πωλήτριαν ἐνδυμάτων, τοῦ δὲ δευτέρου εἰς ράπτην, ἐμφανίζονται πρὸ τοῦ πρόγκηπος καὶ τῷ ἐκδηλοῦσι τὰ αἰσθήματά των, ἀτινα εἶναι καὶ τῆς γαλλίδος νεότητος καταφανῆ ἐν τοῖς ἐπομένοις στίχοις:

‘Ο νεανίας

Un anonyme....

Las de vivre en un temps qui n'a rien de
[sublime,
Et de fumer sa pipe en parlant d'idéal.
Ce que je suis? Je ne sais pas. Voilà mon
[mal.

‘Ο διὸν

Sans rien savoir de vous, moi, j'ai tout
[seul, ici,
Senti monter du fond de mon sang le ma-
[laise
Dont souffre en ce moment la jeunesse
[française.

Τῷ προτείνουσι τὴν ἀναχώρησιν, δπως ἀναλάβῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρός του, ἀλλὰ δειλιὰ καὶ ζητεῖ χρόνον σπως παρασκευασθῆ.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἰσέρχονται οἱ δύο καθηγηταὶ του, οἵτινες ἐν τῷ μαθήματι τῆς ἴστορίας προσπαθοῦσι νὰ τῷ ἀποκρύψωσι τὴν ἴστορίαν τοῦ πατρός του. Εἰς τὰς ἐπιμόνους ὅμως ἐρωτήσεις τοῦ Ἀετιδέως περὶ τῶν γεγονότων τῶν κατὰ τὸ 1805 λαβόντων χώραν δὲ Obenaus ἀπαντᾷ συγκεχυμένος ὅτι ἀγνοεῖ. Τότε δὲ δοὺξ ἐξαφθεῖς ἀναφωνεῖ: «Δὲν εἰξένετε; Έγὼ λοιπὸν δὲ σᾶς τὰ εἶπα». Καὶ μὲ σθεναρὰν τὴν φωνὴν ἀπαριθμεῖ τὰς νίκας τοῦ Αυτοκράτορος ἐν Οὐλμῃ, Ἐλχιγκεν, τὴν ἥτταν δύο αὐτοκρατόρων, τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πάππου του πρὸς τὸν πατέρα του, τὴν θριαμβευτικήν του εἰσόδον ἐν Βιέννῃ, τὴν διαμονήν του ἐν αὐτοῖς τούτοις τοῖς διαμερίσμασι τοῦ δουκός, τὴν διανομὴν τῶν σημαίων εἰς τὴν πόλιν καὶ τὴν Παναγίαν τῶν Παρισίων, τὴν Σύγκλητον, καὶ τέλος πίπτει ἐξηντλημένος ἐπὶ ἀνακλίντρου, ἐνῷ οἱ δύο καθηγηταὶ του κατάπληκτοι καὶ ἔντρομοι δὲν δύνανται νὰ ἀρθρώσωσι εἰκῇ διαναρτήτους φράσεις.

Ἡ πρώτη πράξις περατοῦτα μὲ τὴν εἰσόδον τῆς Φαννῆς ἥτις καθ' ἐκάστην ἐσπέραν τῷ διηγεῖται τὰς μάχας τοῦ πατρὸς του.

Ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει ὑπὸ τὸν τίτλον αἱ «Ταννύδριες πτέρυγες» εὑρισκόμεθα ἐν Schoenbrunn, ἐν τοῖς διαιμερίσμασι τοῦ Ἀετιδέως, καθ' ἥν στιγμὴν δὲ νεαρὸς δοὺξ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ ἐπὶ τῇ μεταβολῇ τῶν μέχρι τῆς χθὲς αὐτοτριακῶν μολυbdίνων στρατιώτων του εἰς γάλλους, παρατάσσει αὐτοὺς, εἰσέρχεται δὲ Μέττερνιχ ἀκολούθουμενος ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Μαρμὸν δοτις προέδωκε τὸν Ναπολέοντα. Ὁ αὐστριακὸς καγγελάριος διατάσσει τοὺς ὑπηρέτας νὰ ρίψωσι τοὺς στρατιώτας, καὶ παρουσιάζει τὸν στρατηγὸν εἰς τὸν δούκα, δοτις ὅμως τὸν φέγει δριμύτατα διὰ τὴν προδοτικήν του διαγωγήν. Ἐκεῖνος δικαιιολογεῖται λέγων: «Αἰωνίως εἰς

Βιέννην, Βερολίνον, οὐδέποτε εἰς Παρισίους. ἐπὶ τέλους εἴμεθα κουρασμένοι ». Δὲν προφθάνει σῆμας νὰ τελειώσῃ τὴν λέξιν καὶ εἰσέρχεται ὁρμητικῶς ὑπηρέτης καὶ βροντοφωνεῖ:

Et nous, les petits, les obscurs, les sans-
[grades,

Nous qui marchions fourbus, blessés, crot-
[tés, malades,

Sans espoir de duchès ni de dotationns ;
Nous qui marchions toujours et jamais n'

[avancions ;

Trop simples et trop gueux pour que l' es-
[poir nous berne

De ce fameux bâton qu' on a dans sa giberne ;

Nous qui ne cessions de marcher
Que pour nous battre — et de nous battre

[un contre quatre,

Que pour marcher,— et de marcher que
[pour nous batre,

Marchant et nous battant, maigres, nus,
[noirs et gais....

Nous, nous ne l' étions pas, peut-être, fa-
tigués?

Ἐπὶ τῇ ἔρωτήσει τοῦ ἐκπλήκτου Μαρμὸν τίς εἶναι, λαμβάνων στρατιωτικὴν στάσιν ἀπαντᾷ:

Jean — Pierre — Séraphin, Flambeau,
[dit le « Flambart ».

Ex-sergent grenadier vélite de la garde.

Ο τύπος τοῦ γηραιοῦ στρατιώτου τῆς Αὐτοκρατορίας εἶναι ἀναμφηρίστως ἐπιτυχέστατος, ἐκπροσωπῶν τὸ εἰλικρινὲς αἰσθῆμα τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ λατρεύοντος τὸν Ἀρηγ τοῦ ὅστις τοσάκις τὸν ὀδηγησεν εἰς τὴν Νίκην.

Ο Flambeau προτείνει εἰς τὸν Ἀετιδέα τὴν ἀναχώρησιν λέγων ὅτι ἡ Γαλλία σύσσωμος τὸν ἀναμένει ἀνοικταῖς ἀγκάλαις. Ο δοὺξ ὅμως ζητεῖ ἀποδείξεις περὶ τῆς ἀγάπης ταύτης. Τότε ὁ Flambeau ἔξαγει ἐκ τῶν θυλακίων του, καπνοσύριγγας, λαιμοδέτας, ἡμερολόγια, καπνοθήκας, πινάκια ἀκόμη, ἐφ' ὧν ὑπῆρχε κεχαραγμένη ἡ μορφὴ τοῦ δουκὸς καὶ τὸ ὄνομά του. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν ἀντικειμένων τούτων ὁ γεαρὸς δοὺξ ἐνθουσιᾶ καὶ ἀποφασίζει: ὁ δὲ Flambeau ἀπέρχεται, τοῦ γηραιοῦ Φραγκίσκου εἰσερχομένου εἰς τὰ ἀνάκτορα ὑπὸ τοὺς ἥχους τῆς μουσικῆς τῆς φρουρᾶς. Εἶναι ἡ ἡμέρα καθ' ἥν ὁ

ἀυτοκράτωρ δέχεται τοὺς ὑπηκόους του εἰς ἀκρόασιν. Μεταξὺ αὐτῶν παρουσιάζεται καὶ Τυρολὸς ποιμὴν ζητῶν ὅπως τῷ ἀποδοθῇ ἀγρὸς ὃν γείτονες ποιμένες, ἔχθροι τοῦ πατρός του τῷ ἀφίεται πατέρας. "Οτε ὁ ὑπασπιστής τὸν ἔρωτῷ τίς εἶναι, ὁ Τυρολὸς ἀποβάλλει τὴν ἐσθῆτα καὶ ἀναφωνεῖ:

« Ο ποιμὴν εἶναι ὁ δοὺξ de Reichtadt, καὶ ὁ ἀγρὸς ἡ Γαλλία ». Μετὰ πολλὰς ἵκεσίας πατορθώνει νὰ πείσῃ τὸν πάππον του νὰ τὸν ἀποκαταστήσῃ εἰς τὸν γαλλικὸν θρόνον. Εἰσέρχεται ὅμως πρὸς μιαταίωσιν τῶν σχεδίων δικαστής του δαιμῶν Μέττερνιχ ὅστις κατ' ἀρχάς μὲν ὑποκρίνεται συγκατάθεσιν ὑποθάλλων μύρον ὅρους τινας, οἶον τὴν ἐκδίωξιν τῶν πρυτάνεων τῆς γαλλικῆς φιλολογίας Chateaubriand καὶ Lame-nais, τὴν παταπολέμησιν τῶν φιλελευθέρων ἰδεῶν, τὴν πατάργησιν τῆς τρυχρόου σημαίας. Ο γεαρὸς ὅμως πρίγκηψ ἀρνεῖται τοιούτους ὅρους. Ο Βασιλοκαΐσαρ Φραγκίσκος ἔξοργιζεται διὰ τὰς φιλελευθέρους ἰδέας τοῦ ἔγγόνου του, καὶ τῷ ἀρνεῖται διαρρήγην πᾶσαν ὑποστήριξιν πρὸς ἀνάκτησιν τοῦ πατρικοῦ θρόνου. 'Απέρχεται διὰ της μονάρχης τεταραγμένος ἐκ τῆς διαδραματισθείσης σκηνῆς, ἐνῷ δι Μέττερνιχ τῷ ὑπισχνεῖται ὅτι θὰ ταπεινώσῃ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν τὴν ἐπηρμένην ὁφρὺν τοῦ Ἀετιδέως καὶ ὅτι οὐδέποτε πλέον παρομοία σκηνὴ θὰ λάβῃ χώραν.

Τὴν νύκτα πράγματι δι Μέττερνιχ εἰσέρχεται εἰς τὰ διαμερίσματα τοῦ δουκὸς μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. 'Ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ ὅμως, τὸ πρῶτον ἀντικείμενον ὅπερ ἀντικρύζει εἶναι δι κλασικὸς πύλος τοῦ Ναπολέοντος, τεθεὶς ἐπὶ τῆς τραπέζης ὑπὸ τοῦ δουκὸς ὡς σημεῖον ἀναγωρήσεως κατὰ τὰ συμπεφωνηθέντα μετὰ τοῦ Flambeau. Ο μονόλογος τοῦ αὐτοριακοῦ διπλωμάτου ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ πίλου τούτου εἶναι ὄντως ἔξοχος:

Te voilà,—Légendaire!

— Toi, dont il s' éventait après chaque
[conquête,

Toi, qui ne pouvais pas, de cette main di-
[straite,

Tomber sans qu' aussitôt un roi te ramassât,
Tu n' es plus aujourd' hui qu'un décrochez-

[moi-ça.

— Ah! ne crois pas pour toi que ma haine
[s' endorme!]

Je t' ai haï, d' abord, à cause de ta forme,
Chauve-souris des champs de bataille!

[chapeau
Qui semblais fait avec deux ailes de corbeau!]

Vainqueur, neuf, acclamé, puissant, je t'ai haï,
Et je te hais encor vaincu, vieux et trahi!

Je te hais pour cette ombre altière et pe-
[remptoire

Que tu feras toujours sur le mur de l' histoire!
Je te hais ! je te hais!...

Je te...

Ισταται οἰσονεὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς περιβαλ-
λούσης αὐτὸν σιγῆς, τῆς ὥρας καὶ τοῦ χώρου.
Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἔνεκα τῆς ζωηρᾶς ἀναπαραστά-
σεως τῶν γεγονότων, ἔνεκα τῶν ἀθρόων ἀνα-
μνήσεων, νομίζει ὅτι στρεφόμενος θέλει ἀντι-
κρύσει τὸ ἀθλητικὸν παράστημα τοῦ φρουροῦντος
γρεναδιέρου πρὸ τῆς θύρας τοῦ αὐτοκρατορικοῦ
κοιτῶνος. Στρέφεται ἐντίκτως, καὶ πράγματι
βλέπει γρεναδιέρον τῆς φρουρᾶς ἐν ἀγαλματώδει
στάσει τὸ διπλὸν παρὰ πόδα καὶ λουόμενον
ὑπὸ τῶν ἀργυρῶν ἀκτίνων τῆς σελήνης. Νομί-
ζων ὅτι ὁνειρεύεται καὶ ὅτι εἶναι πλάσμα τῆς
τεταραγμένης φαντασίας του πλησιάζει διπως
βεβαιωθῆ. Ὁ σκοπὸς διασταυρώνει λόγχην καὶ
τὸν διατάσσει νὰ ἀπομακρυνθῇ ἐν ἡσυχίᾳ διότι
ὁ Αὐτοκράτωρ κοιμᾶται. Ἐκ τῶν λόγων τοῦ
γρεναδιέρου ὁ Μέττερνιχ πρὸς στιγμὴν κλονίζε-
ται εἰς τὰς πεποιθήσεις του καὶ πιστεύει ὅτι
ὄντως ὁ Αὐτοκράτωρ εὑρίσκεται ἐν Schoen-
brunn μετὰ τὰς τελευταίας νίκας. Ἡ θύρα
ἀνοίγεται καὶ ὁ σκοπὸς, διστις εἶναι ὁ Flambeau
παρουσιάζει διπλα βροντοφωνῶν «Ο Αὐτοκρά-
τωρ!» Ἄλλ' οἴμοι! ἀντὶ τοῦ Αετοῦ, προσβάλλει
ἡ ὥχρα μορφὴ τοῦ Αετιδέως. Πλήρης χαρᾶς
καὶ ὀργῆς ταῦτοχρόνως ὁ Μέττερνιχ σημαίνει
παραφόρως τὸν κώδωνα διπως προσδράμωσιν οἱ
ὑπηρέται, οἵτινες δμως δὲν εὑρίσκουσι τὸν Flam-
beau φυγόντα καὶ κρυβέντα ἐν τῷ πάρκῳ τῶν
ἀνακτόρων.

Ο Μέττερνιχ μείνας μόνος μετὰ τοῦ δουκός,
διπως ματαιώσῃ τὰ σχέδιά του καὶ τὸν ἐμβάλη
εἰς τοὺς προτέρους περὶ ἔνυτοῦ ἐνδοιασμούς, τῷ
λέγει ὅτι ἀντὶ τοῦ πλήρους σφρίγους Κορσικανοῦ
αἷματος, εἰς τὰς φλέβας του ρέει τὸ τῆς ἐκφύλου,

ἀσθενοῦς καὶ ψυχρᾶς φυλῆς τῆς μητρός του.
Τὸν σύρει πλησίον κατόπτρου, καὶ τῷ δεικνύει
τὴν ὠχρότητα τοῦ προσώπου του ἢν ἐκληρονό-
μησεν ἐκ τῶν Αψεούργων. Πλήρης ὀργῆς καὶ
ἀπελπισίας ἐκ τῶν δηλητηριωδῶν τούτων λέ-
γων, δ' Αετιδέως θραύσει τὸ κάτοπτρον ἀφίνων
κραυγὴν θριάμβου.

Ἡ τετάρτη πρᾶξις ἡ τιτλοφορουμένη αἱ «Πλη-
γωμέναι Πτέρυγες» ἐκτυλίσσεται εἰς τὰ Ρω-
μαϊκὰ ἐρείπεια τοῦ πάρκου τοῦ Schoenbrunn,
ἔνθα δὲ Μέττερνιχ δίδει ἑορτὴν μετημφιεσμένων.
Κατὰ τὴν ἑσπέραν ταύτην δὲ Αετιδέως συνοδευό-
μενος ὑπὸ τοῦ πιστοῦ του Flambeau καὶ ἄλλων
συνωμοτῶν ἐγκαταλείπουσι τὴν παννυχίαν τὸν
εὑρίσκομεν δὲ εἰς τὴν ἔνδοξον πεδιάδα τοῦ Wag-
ram. Εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀναχωρήσωσιν ὅτε ἡ
ἀστυνομία τοὺς περικυκλώνει καὶ οὕτω τὸ
ώραῖον ὁνειρον τοῦ Αετιδέως διαλύεται. Οὐ
Flambeau, τὸ λείφανον τῆς Μεγάλης Στρατιᾶς,
μὴ θέλων νὰ πέσῃ εἰς τὰς χειρας τῶν αὐτοκρα-
κῶν, αὐτοκτονεῖ. Ο δυστυχῆς δοῦλος μείνας μόνος
ἐν τῇ ἀχανεὶ πεδιάδι μετὰ τοῦ θνήσκοντος στρα-
τιώτου, νομίζει ὅτι βλέπει ἀναθρώσκοντας
αἷμοφύρτους τοὺς πεσόντας ὑπὲρ τοῦ πατρός του.
Ακούων τὰς κραυγὰς τῆς δδύνης των, βλέπων
ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸν πόλεμον ὑπὸ τὴν ἀπαισιάν
αὐτοῦ ὅψιν, τείνει ἵκετευτικῶς τὰς χειρας πρὸς
τὰς σκιάς τῶν πληγωμένων κραυγάζων:

Grâce!

— Ne me regardez pas avec ces yeux! —

[Pourquoi

Rampez-vous, tout d' un coup, en silence,

[vers moi?]

Pourquoi reprenez-vous haleine tous en-

[semble?]

Pourquoi vous ouvrez-vous, bouches pleines

[d' horreur?]

Καὶ κύπτων ἔντρομος, θέλων νὰ φύγῃ ἵνα μὴ
ἀκούσῃ....

« Τί; Τὰ φωνάξητε; Τί; » ἐνῷ δλαι αἱ φωναὶ
δομοῦ: « Ζήτω δ Αὐτοκράτωρ! » Γονατίζων καὶ
ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν πεδιάδα ψιθυρίζει ἐν
ἥδι καὶ μελαγχολικὸν «εὔχαριστω».

'Ανεγειρόμενος δέ:

— Prends-moi! prends-moi, Wagram! et

[rançon de jadis,

Fils qui s' offre en échange, hélas, de tant

[de fils,

Au dessus de ta brume effrayante où tu
[bouges,
Élève-moi, tout blanc, Wagran, dans tes
[mains rouges !

Il le faut, je le sais, je le sens, je le veux...

Μακράν ἀκούει τὴν Μασσαλίατιδα, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ δράματος ὁ δοὺς ἔιφουλκῶν ὄρμῆ καὶ ἀστριακοῦ συντάγματος ἐπὶ κεφαλῆς φανταστικοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ. Αὐστριακὸς ἀξιωματικὸς ἀναχαιτίζων αὐτόν « Πρίγκηψ! τί κάμνετε; Εἴναι τὸ σύνταγμά σας! » Ο δοὺς παρατηρεῖ πέριξ του, βλέπει τὸν ἥλιον ἥδη ὑψούμενον ὑπὲρ τὸν δρίζοντα, μόνον τὸν Flambeau ἐξ ὅλων τῶν νεκρῶν, λευκούς στρατιώτας προελαύνοντας πρὸ αὐτοῦ καὶ ἀνακτῶν τὴν ψυχραιμίαν αὐστριακοῦ συντάγματάρχου:

“Αλτ! — Μέτωπον! — ἐπὶ δεξιὰ!... Στιχηδόν... ἐνῷ ἡ αὐλαία πίπτει.

Κατὰ τὴν ἔκτην καὶ τελευταίαν πρᾶξιν παριστάμεθα πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀτυχοῦς Ἀετιδέως, κατακειμένου ἐπὶ τῆς κλίνης, ριγῶντος φοβερά, μὲ φοβερὰ ἥλλοιωμένον τὸ πρόσωπον, μὲ ἀτημέλητον τὴν χρυσῆν του κόμην, καὶ περικυκλούμενον ὑπὸ μεγίστων ἀνθοδεσμῶν ἵων. Μετὰ τὴν λῆψιν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων τῷ κομίζουσι τὸν λίκνον τῆς βρεφικῆς του ἥλικίας, ἀριστούργημα τέχνης, δωρηθὲν ὑπὸ τῆς πόλεως τῶν Παρισίων. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τούτου μεθ' οὖς ἀρρήκτως συνδεδεμέναι εἴναι καὶ αἱ ἀναμνήσεις τῶν εὑτυχῶν ἥμερῶν, φιλυρίζει:

“Ω! πόσον τὸ λίκνον μου ἐγγίζει τὴν ἐπιθανάτιον κλίνην μου».

Ἐγγειρίζει ἔπειτα εἰς τὸν στρατηγὸν Χάρτμον, βιβλίον ἐπερ εἴχεν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν του, καὶ τὸν παρακελεῖ νὰ ἀναγνώσῃ ἀπὸ τῆς σελίδος ἐφ' ἣς ὑπάρχει σημεῖον, ἐνῷ διὰ τῆς ἀλλῆς χειρὸς κινεῖ τὸ λίκνον του λέγων:

« Ναί, θὰ ἀναμείνω τὸν θάνατον λικνίζων τὸ παρελθόν ἐν τῷ χρυσῷ τούτῳ λίκνῳ». Ἀρχεται ὁ στρατηγὸς ἀναγινώσκων τὴν περιγραφὴν τῆς βαπτίσεως τοῦ « βασιλέως τῆς Ρώμης » καὶ καθ' ἣν ἀνώτεροι τιτλοῦχοι τῆς Αὐτοκρατορίας, μεγάλοι δοῦκες, ἔνδοξοι στρατάρχαι, πρίγκηπες καὶ πριγκήπισσαι, βασιλεῖς καὶ βασιλισσαι ταπεινῶς παρήλασαν. Οἱ λατρὸς διακόπτει τὸν στρατηγὸν ἀγγέλλων τὸν θάνατον τοῦ δουκός, ἐνῷ δ Μέτερνιχ φλεγματικῶς διατάσσει νὰ τὸν ἐγδύσωσι διὰ τῆς λευκῆς του στολῆς.

‘Ιδοὺ γενικαῖς γραμμαῖς τὸ ἔργον τοῦ Rostand, ὅπερ παίπερ μὴ ἔχων οὕτως εἰπεῖν ὑπόθεσιν, εἶναι ἔξοχον χάρις εἰς τὰ ώραῖα καὶ ποιητικὰ ἐπεισόδια, καὶ εἰς τοὺς θαυμασίους στίχους.

Μεγάλως συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν ἡς ἔτυχεν ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ τὸ ἔργον καὶ ἡ δαιμονία Σάρρα τὴν τόσον ἐθαυμάσαμεν τελευταίως ἐν τῷ « Βασιλικῷ » ἐν τῷ ρόλῳ τοῦ Ἀετιδέως.

Ορθότατα δὲ παρετήρησε κριτικὸς τὴν ἐπαύριον τῆς παρατάσεως:

« Παρατοῦμαι νὰ ἔξενρω λέξεις ἴκανας νὰ φανερώσωσι τὸν θαυμασμόν μου πρὸς τὴν Sarrah Bernhardt, καὶ λέγω μόνον ὅτι δ Rostand δὲν θὰ ἔγραψε τὸν Ἀετιδέα ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἡ Σάρρα, καὶ δὲν θὰ εὔρισκεν ἐπίσης θέατρον διὰ νὰ τὸν δώσῃ ».

Π. Α. Π.

‘Αθῆναι, Δεκέμβριος 1904.

„Ο ΓΚΙΑΟΥΡ,,

«Τοῦ Γκιαούρ τὸ στήθος μόνον ἡσυχίαν δὲν γνωρίζει». Βόρων.

ΓΤΟ παραμονὴ τοῦ ‘Αγίου Βασιλείου. Μὲ ὅλον τὸ ἐπικρατοῦν ψῦχος, ζωηρὰ κίνησις ὑπῆρχε καθ' ὅλην τὴν μικρὰν κωμόπολιν τῶν Φλαδιανῶν τῆς Καισαρείας. Παρὰ τὴν χίονα ἡτις διὰ τοῦ λευκοῦ αὐτῆς πέπλου ἐκάλυπτε τὰς ὁδούς, τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, τοὺς κήπους καὶ τοὺς ἀγρούς, παρὰ τὸν ἀνεμον ὁστις ἀνεκάνει τοὺς ὑπὸ τῆς χίονος κεκαλυμμένους κλάδους τῶν δένδρων, πλῆθος ἀρκετὸν ἐφαίνετο εἰς τὰς στενὰς ὁδούς. “Ολοι κεκαλυμμένοι διὰ βαρέων ἐπανωφορίων ἐφαίνοντο σπεύδοντες· εἰς τὰ ὅμματα πάντων ἐφαίνετο ἡ εὐθυμία. Τὸ μειδίαμα κήνθει ἐπὶ τῶν χειλέων πάντων διότι μεταξὺ αὐτῶν οὐδεὶς ὑπῆρχε πράγματι πτωχός, ἢ ἂν θέλετε ὅλοι ἡσαν πτωχοὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. Πτωχοί..., ἐὰν πτωχός εἴνε ὁ μὴ ἔχων κορήτα. Πράγματι μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆρχον ἀνθρώποι, καὶ δὲν πιστεύω νὰ ἡσαν οἱ ὀλιγώτεροι, οἱ ὅποιοι τὴν λίραν ἐγνώριζον μόνον ἐξ ἀκοῆς, οὐδέποτε εἴχον γίνη κύριοι τόσον μεγάλου ποσοῦ ἀλλ’ οὐδὲ εἰς ὑπῆρχε πεινῶν, οὐδὲ εἰς αἰνέστιος.

‘Η ζωηροτέρα ὄμως κίνησις ἐγίνετο εἰς μικρὰν πλατεῖαν ἐνώπιον τῆς μόνης Εκκλησίας τοῦ πτωχοῦ χωρίου. Ἐκεῖ ὅμας παιδίων μὲ τὰς ρόδοκοκκίνους παρειὰς ἐπαζεύγου τὸ προσώπιον παγιγνίδιον, τὸν χιονάνθρωπον. Άι